

Ardealtul

Apare afară de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 Lei, pe jumătate de an 400 Lei, pe un sfert 200 Lei, pe lună 70 Lei. Pentru America pe an 5 dolari

Tineretul de azi și patriotismul

Articolele apărute în acest loc, totdeauna sunt destinate, a înregistra chestiuni de mare importanță în viața socială, economică, industrială etc. a Statului, — tind toate a găsi un adăpost în sufletele răscolite din timpul războiului, a tuturor cetățenilor, fie că sunt colaboratori direcți, fie că, ajută indirect la refacerea și zidirea pedestalului Statului nostru.

Sunt ciudate zilele în care trăim, multe inovațiuni, obiceiuri noi, procedee și indeosebi manifestarea conștiinței, — ne surprind toate și — deși poate sunt lucruri vechi, cari s'au mai petrecut ori la noi, ori la popoarele din cari ne tragem originea, totuși au un efect asupra noastră nu însă plăcut ci aproape întotdeauna rău de tot.

În ziarul nostru, a cărui țință este a propaga și desvolta încât se poate sentimentul național, iubirea de patrie Rege și confesiune, — cetitorii au putut observa că s'au făcut în nenumărate rânduri constatările sau observațiile, asupra neglijării acestor fenomene de mai sus, cari sunt și vor rămânea și în viitor principiile fundamentale de existență a Statului, a colectivității mutual contractante.

Revenim mereu, în speranța că, strigătele noastre vor avea resunetul dorit și mereu constatăm că nu numai timpul în care trăim este ciudat, dar și oamenii — până mai eri svârcoliți în ro-

bie — sunt și mai ciudați, ba, să-i înțelegi, i-ți trebuie o dosă mare de paciință și nervi, combinate cu o cunoștință psihologică hiperdesvoltată.

Ne acuzăm mereu, că suntem prea indulgenți și prea buni cu minoritățile, — ba unii atacă pe conducătorii țării cu esiri vehemente că, ajută să creștem șerpi în sânul nostru, fără ca să observăm că sunt mulți dintre noi și mai periculoși pentru Stat, oameni ciudați, cari sunt la fel cu un mecanism pus în mișcare de vre-o forță fizică, care odată pus în mișcare face aceleași mișcări zi și noaptea.

La acești oameni ciudați, periculoși națiunii, sufletul este hărăzit dela natură și condus de egoismul intrupat — forță, — care predomină veacul în care trăim indeosebi acum când nu mai ne simțim supuși streini, ci la noi acasă.

Mărginindu-se acești oameni la două trei dogme cu totul diferite, și fiind adăpați de o conștiință care nu-i îngăduie să iasă din cercul lor egocentric, sunt neputincioși a se avânta — din aceasta cauză, — în regiuni mai largi mai senine, pentru a lua parte la lupta care s'a pornit pentru refacerea țării și care refacere a fost o pârțică scumpă componentă a visurilor sacre a strămoșilor noștri.

Ei se cred fericiți când deservesc interesele unui sau altui

partid politic, crezând că astfel iși fac datoria de bun cetățean, dar uită că, tot atunci în starea aceasta singulară a lor, atât în idei cât și în fapte, — când pentru a deservii partidul, lovesc în fratele și tovarășul de suferință de eri, — neglijă rolul cetățeanului și bunului român, care, când este vorba de interesul național sau cultural, trebuie să-și lăpăde coloarea politică!

Cum se petrec lucrurile la noi, în privința propagandei naționale indeosebi?

La noi, unde lumina se străcoară mai greu decât cămila prin urechile acului, și unde prin certuri politice se pun stavile grele curentului de redeșteptare din egoismul uzurpător al iubirii de neam, ori ce încercare, este înăbușită prin pisma ce o are unul dintre români față de celalalt, tot român însă de o altă culoare politică.

Tineretul. — de altădată contopit în cuget și simțiri, — azi s'a împărțit în mii de tabere, dupăcum a putut fi amăgit de câți-va vânători de situații ajunși la suprafață cari, li ademeniseră că astfel o să fie favorizați și o să poată ajunge la demnități fără multă trudă.

Atrași de materialismul și de egoismul și de toate „izmurile” existente, numai singurul izm, patriotismul a rămas neobservat și dat la o parte de acest tineret.

Tot ce se face, în aceasta privință, putem să zicem că se face numai printr'un indemn reflex,

fiind sufletul de român frământat groaznic pentru patriotism în era subjugării naționale de către statele dominante de eri.

E zicala: La bine fuge mereu, la rău, și mai mereu!

Unde așteptăm dar dela cei de altă naționalitate să ne fie buni cetățeni, când noi în țara noastră și față de noi înșine suntem nepăsători și conduși de toate sentimentele în afară de cel național

Tineretul luat ca unealtă în luptele politice, când observează că înconștiență, fățarnicie și lășitate predomină viața noastră politică și când va observa că, toate indemnurile sunt numai minciuni, — când va observa că nici poziții, nici favor, și nici laptele nu-i curge în păsat etc. etc., doar să trezește și se lăpăde de izmurile ce-i sunt numai în defavor, continuând a munci și a trăi numai pentru a deservii sentimentul iubirii de neam, care a fost cauza oropsirii și persecuțiilor ascendenților noștri, dealungul veacurilor.

Mitra.

Plecarea dlui Manolescu la Roma

Eri d. a. la orele 1 dl Manolescu, însoțit de șeful de cabinet a plecat cu trenul Express-Orient spre Roma, în vederea începerei tratativelor pentru încheierea acordului comercial cu Italia.

Membrii comisiei române, dnii Cezar Popescu și Constantin vor pleca azi.

* Situația cultelor în Statul român

— Discursul dlui Vasile Goldiș, ministrul cultelor și artelor, rostit în luna Decembrie 1926 —

Di Vasile Goldiș, ministrul cultelor și artelor: Numărul celorlalte confesiuni îl au așa dupăcum ele l-au arătat. Iau bugetul pe anul 1926, pentru că pe cel pe anul 1927 nu este trecut prin Parlament și nu poate fi luat de bază într'o asemenea discuție. În bugetul anului 1926, pentru biserica ortodoxă cu 12 milioane suflete este prevăzut un ajutor total de 330 milioane lei. Uniții, mi se spune de către organele oficiale unite, că ar fi în România 1.386.000 suflete.

O voce: nu este nici un milion.

Di Vasile Goldiș, ministrul cultelor și artelor: Am să dau crezământ autorităților bisericești câtă vreme nu m'as convinge de contrariul. Și acești uniți în număr de 1.386.000 figurează în bugetul pe anul 1926, cu suma de 50 milioane. Dacă am considera proporția, echitatea și cum spune Consti-

tuțiunea, »o deopotrivă protecțiune», atunci biserica ortodoxă ar trebui să aibă cel puțin 450 milioane lei subvențiune (aplauze).

Protestanții, reformații, luteranii, unitarii, toți împreună după statisticile lor 1.600.000 suflete au o subvenție de 360.904.000 lei în proporție biserica ortodoxă ar trebui să aibă 446 milioane.

Di General Gheorghe Dabija: Să i se dea atunci.

Di Vasile Goldiș ministrul cultelor și artelor: Musulmanii în număr de 153.000 suflete au dela Stat un ajutor de 4.619.000. Ar trebui atunci ca biserica noastră ortodoxă să aibă o subvenție de 569 milioane.

La romano-catolici proporția nu este tot astfel. Cauza este înaintea de toate, că Statul nu subvenționează de cât pe romano-catolicii din Transilva-

nia, nefiind ei în Vechiul Regat încă organizați. Proporția este deci în favoarea ortodocșilor. Tot astfel la israeliți, fiindcă noi nu dăm ajutor decât celor din Transilvania care sunt în număr aproximativ de 270.000. (De altfel romano-catolicii și israeliții sunt cei mai înstăriți, cei mai bogați în țara noastră și ar fi în adevăr ceva extraordinar ca Statul român să le dea și lor proporțional mai mult decât dă bisericii ortodoxe.

Va să zică din punct de vedere al bugetului vedeți d'voastră că biserica dominantă este la coada celorlalte confesiuni.

I. P. Sa Mitropolitul Moldovei și Sucevei: Să se știe și aceasta.

Di Vasile Goldiș ministrul cultelor și artelor: Trebuie să se profundeze în conștiința cetățenilor adevărul, pentru a nu se mai putea da loc la afirmațiuni mincinoase și la legende (aplauze). Pe bază de minciuni nu se poate face înțelegere.

În dezvoltarea unei societăți cu cât vor fi organe mai multe, mai diferite,

cu atât acea societate este mai bine organizată.

Să vedem din acest punct de vedere care este raportul repartitiei între biserică ortodoxă și celelalte biserici, câți episcopi are fiecare, fiindcă episcopii reprezintă puterea organică a bisericilor.

Biserica ortodoxă cu un număr de 12 milioane de suflete are 18 Episcopii, uniții 1 milion 386.004 în care sunt cuprinși și rutenii.

O voce: Nu sunt cuprinși.

Di Vasile Goldiș, ministrul cultelor și artelor: după statistica mea dela Minister și rutenii sunt cuprinși. Dar nu are aface, fiindcă rutenii peste tot nu sunt mai mulți de vre-o 56.000. Uniții au 4 episcopi și atunci noi ar trebui să avem cel puțin 38. Frații, noștri uniți însă cer încă un episcop pentru a avea.

Protestanții adică reformații (776.000) evanghelici-luterani (388.000), unitari (60.000), cu toți împreună 228.000 au patru episcopi, în proporție biserica ortodoxă ar trebui să aibă cel puțin 40 episcopi. Romano-catolicii

Noui îmbunătățiri pentru populația agricolă din țară

— Scărișarea taxelor de export —

Azi a primit prefectura județului ordinul Ministerului de Agricultură și Domenii, prin care se comunică reducerea însemnată a taxelor de export la cereale și semințele oleagioase.

Taxele de export conform noiei reduceri:

La semințele de in, rapiță, floarea soarelui, cânepă și bostan, dela 15 mii lei cât era în anul trecut la 5 mii lei per vagon.

La grâu dela 13 mii lei la 5 mii lei per vagon.

La orz, ovăs, porumb, secară și mei dela 10 mii lei la 5 mii lei per vagon.

În ce privește vitele coraute, mari, dela 4 mii lei la 2 mii lei per cap de vită.

Pentru porci, dela 600 lei la 150 lei per cap.

Pentru berbeci și oi dela 150 lei la 100 lei per cap.

Își poate oricine închipui, ce însemnată mare economică are pentru populația agricolă această reducere de taxe.

Este un semn, că guvernul actual nu se dă înapoi de a lucra în favorul poporului, îndată ce i-se dă posibilitatea.

În cursul anului bugetar 1926 îi era imposibilă reducerea acestor taxe, bugetul din anul trecut nu permitea, căci aproape în întregime se baza pe aceste taxe de export, iar acum, când și-a alcătuit actualul guvern singur bugetul, cel dintâiu lucru i-a fost să se gândească la populația agricolă, la sărmanul țaran român, a cărui unic mijloc de trai și existență este agricultura și prăsierea vitelor, deci nu se mai bazează prin noul buget pe veniturile și existența bietului țaran.

Primul pas pentru îmbunătățirea materială a populației noastre s'a făcut prin actualul guvern, reducându-se atât de simțitor taxele de export: la una a treia parte a taxelor din anul 1926.

Acum e rândul părinților sufletești a țaranului (preoți, învățători, autorități administrative etc.) și-a întregii intelectualități, de a explica însemnătatea acestei reduceri de taxe populației și a-i lumina să nu dea ascultare samșarilor nemernici, cari se apropie

de ei cu minciuni, ci să profite de aceasta reducere de taxe.

Da, orința lor este să-i sfătuiască să nu-și vândă produsele a căror taxă s'au redus atât de simțitor, decât cu prețurile de azi înainte în valoare și cu diferența acestei scăderi de taxe.

Astfel va trebui să vândă de ex. pentru semințele de rapiță, floarea soarelui etc. cu un spor de 10,000 Lei la vagon. Adecă până azi un vagon de uleogioase a costat 100,000 lei, să ceară pe el 110,000 Lei. La vagonul de grâu, peste actualele prețuri să se pretindă un surplus de 8,000 lei; — sau în ce privește vitele: dacă o vacă de exemplu a costat până în prezent 9,000 lei, la export, — făcând diferența dintre vechea și actuala taxă 1,000 lei de cap de vită se câștigă etc.

Plecarea principelui Carol din Paris

Se anunță că principele Carol a părăsit vila sa dela Neuilly, lângă Paris pentru a se duce la o localitate pe Riviera.

—o—

D. M. Manolescu decorat de Regele Italiei

Marți la orele 1 d. a. a avut loc un prânz la legățiunea italiană din Capitală în onoarea dlui Manolescu subsecretar de stat al tezaurului.

Cu acest prilej marchizul Durazo, ministrul Italiei a înmănat dlui Manolescu ordinul „Coroana Italiei cu cordon” conferit de către guvernul Italiei.

Spectacolele zilei

Teatrul orașenesc.

Vineri: „Vânătă'n goană”, operetă. Inceputul la orele 8 precis.

Cinema Apollo.

Vineri: „Istoria unei fete orfane”. Inceputul la orele 4 și jum., 6, 7 și jum. și 9 seara.

Cinema Urania.

Vineri: „Porumbi albi în orașul negru”. Inceputul la orele 4 și jum., 6, 7 și jum. și 9 seara.

cu un număr de 1.430.004 suflete au 5 episcopi, scaunul dela Timișoara este vacant în proporția cuvenită noi ar trebui să avem 45 episcopi.

În cât privește deci puterea de organizație a bisericilor creștine din țara românească biserica dominantă este cea mai nedreptățită (aplaude îndelungate).

Priviți numărul acelor, cari stau în jurul episcopilor, statul major al organizațiilor bisericesti. Aceștia sunt la romano-catolici și la uniți (canonici), la ortodocși consilierii eparhiali. Sub acest raport despre Vechiul regat nici nu se poate vorbi, fiindcă aici biserica nici nu avea vre-o organizație administrativă ci s'a administrat așa cum a dat Dumnezeu (aplaude). În Ardeal, frații uniți au 28 canonici.

Di Aurel Bilt: Aceștia au fost creați sub regimul maghiar.

Di Vasile Goldiș, ministrul cultelor și artelor: Faptul acesta aci nu are nici o importanță. Romano-catolicii au 32 canonici deci cele două biserici catolice împreună au 60 canonici cu

acele și atribuțiuni ca și consilierii eparhiali. Ortodocșii în proporție ar trebui să aibă pe țara întreagă cel puțin 300 consilieri, au acum 22, iar pe viitor vor avea cel mult vre-o 60. Este ridicol să ne numim biserica dominantă.

O voce: Așa este.

Di Vasile Goldiș, ministrul cultelor și artelor: să trecem la protoierei, sau protopopi, cum le zicem noi în Ardeal, spinarea vertebrală a oricărei administrații bisericesti. În Ardeal uniții la 1.386.000 suflete au 78 protopopi, ortodocșii din Ardeal cel puțin de 2 ori atâția au 87, iar vechiul regat întreg are 47 protoierei.

O voce: Foarte rău!

(Va urma).

Cetiți și răspânși

Cuvântul Ardealului

Tratatul de amicitie franco-român

București. — Monitorul Oficial de azi publică textul tratatului de amicitie franco-română, încheiat și semnat la Paris la 10 Iunie 1926 și înarticulat la Geneva la 22 Nov. 1926.

Textul primelor 9 puncte este următorul:

1. România și Franța se obligă reciproc, a nu invada sau alăca înarmat nici una din statele învecinate cu ele și că nu vor începe război.

Aceasta însă nu se va aplica, îndată ce România sau Franța vor fi atacate, deci vor fi constrânse forțamente sau în cazul când, se aplică articolul 16 din statutele Ligii Națiunilor, ori în cazul când se ordonă așa ceva prin hotărârea luată de aceea Ligă.

Articolul doi, cuprinde condițiunile de aplanare a conflictelor dintre aceste două state și se referă la judecătoria de aplanare și arbitri.

Articolul trei reglementează fazele și formele cum aceste state vor putea să controleze prin reciprocitate unele hotărâri a Ligii Națiunilor, în cari ar fi periclitată siguranța lor externă sau vre-un paragraf din condițiunile din aceste două state.

Articolul patru, zice că, în cazul când guvernele acestor două state s'ar alăca fără provocare, voind a-și apăra cu buna credință interesele lor, în acest caz în coințelegere vor hotărî formele prin cari se poate tranșa conflictul.

Articolul cinci spune că: părțile se

învoesc a discuta împreună dispozițiile în cari statele din Europa ar vor să schimbe forma de status-quo, însă aceasta în tot cazul cu mențiunea că vor respecta hotărârile luate în acest sens de Liga Națiunilor.

Articolul șase zice că, aceasta convenție nici într'un caz nu poate fi interpretat contrar stipulațiunilor prevăzute în convențiile dintre Franța și România în ce privește politica lor generală în Europa.

Celelalte articole reglementează în articularea acestei convenții la Liga Națiunilor precum și în ce privește ratificarea acestei convenții tot acolo, și-a fixat termenul de valabilitate pentru aceasta convenție pe timp de zece ani.

Partea a doua conține textul atribuțiilor judecătoriai de consiliere și arbitrage.

Părțile contractuante înființează o comisie de conciliare compusă dintre cei aleși de ambii, hotărârea cărei se poate ataca sau apela, de judecătoria internațională din Haga.

Partea a treia, este un proces verbal, în care România se obligă că va susține în baza principiilor status-quo, care zice: România nu va alăca Rusia cu armată regulată și nici nu va permite înființarea armatei iregulate pe teritoriul ei în contra Rusiei, principii cuprinse în înțelegerea „Non agresion”, ce se va exercita și față de statele învecinate.

Permisele noi de vânătoare

Cu ordinul Nr. 102015—926 a Ministerului Agriculturii și Domeniilor direcțiunea vânătoarei sosind permisele noi de vânătoare și de port-armă de vânat, valabile pe anul 1927 cu coloare portocalie. Se comunică următorul ordin al prefecturii județului Arad cu No. 104—927:

Fiind în județul nostru locuitorii prevăzuți cu permisele de port-armă conform legii de portul armelor, fiind înființate și societățile de vânătoare și fiind deja cunoscută legea de cei interesați, am dori, ca eliberarea permiselor de vânătoare și înaintarea la timp și în mod sistematic a cererilor, să se facă în mod mai practic, decât cum a fost în anii precedenți, prin care procedură nu numai funcționarii au fost molestați fără vina lor, dar și publicul a fost expus la neplăceri, cheltuiind și bani fără nici un rezultat.

Înainte de toate aducem la cunoștința publicului, că în privința ajustării cererilor, solvirea și mărirea taxelor, față de anul precedent, nu este nici o schimbare.

Cererile, care conțin și cuprind și dovada referitor la dreptul de teritor de vânat (fie aceasta propriu, 100 Ha. la câmp și 1000 Ha. la munte, fie arendat prin vre-o societate de vânătoare), necondiționat trebuie să fie ajustate cu: certificatul comunal dacă este solicitator major, cu bună purtare și cetățean român, cu certificatul judecătoriai rurale respective, cu certificatul dela grefa tribunalului, cu recipisele taxelor (despre lei 355 plus 155 patr. 510) specificate mai jos și 1 poză 5x7 cm.

Aceste cereri trebuie să fie vizate: de către poliție, în orașul Arad, de către poliția de siguranță, frontierei în comunele din apropierea frontierei s a Nădlac, Peregul-Mare, Peregul-Mic, Turnul, Variașul, Iratoșul, Dorobanți, Grăniceri, Pilul, Vârșand, Iermata-Neagră și Zerind; din partea primăriei comunale, jandarmeriei (postul respectiv) și pretorilor de p'asă în comunele din județ.

Referitor la înaintarea cererilor ajustate cu documentele și cu recipisele amintite mai sus, este de dorit, să se efectueze de către autoritatea, care face controlul și viza ultimă, ș. a. dnii pretori în județ și poliția în orașul Arad.

În asemenea condițiuni se va elibera și iar prin autoritățile chemate a înmăna fiecare permis în ordinea sosirii cererilor. Excepțiuni nu vor fi

admise și chiar pentru ceea ce e de dorit, că fiecare să obțină permisul noi înainte de începerea vânătoarei, fiindcă permisele pe anul 1926 și-au pierdut deja valabilitatea cu data de 1 Ianuarie 1927.

Intervențiile și prezentarea personală nu se admite și tocmai pentru a se împiedeca intervențiile, este interesul funcționarilor de a da informațiuni și cu atât mai mult este oprită intervenția celor nechemați.

Dnii pretori sunt rugați a delăta tablourile, cari nu au nici un sens și cari numai în anumt prim al aplicării legii vânătoarei au fost necesare. Cererile după ce vor fi controlate și opinionate vor fi înaintate nouă, fără adunarea acestora.

Aci amintim, că indivizii cari în anul 1926 au fost respinși, nu pot obține nici în anul crt. permise, ci au să facă apel și numai după decidera favorabilă a Ministerului, ori a Tribunalului ca for apelatoric, poate să înainteze cerere.

Taxele sunt următoarele:

Permis de vânătoare Lei 5000, permis de port armă Lei 10, care se va vărsa: a) în favorul Statului la art. 166/97 Lei 150+5=155; b), în favorul direcției vânătoarei se va semna Lei 350+5=355.

Taxa pentru câini: a) perpelicari și limier, Lei 25 (vărsat 12.50 plus 12.50), b) copoiul Lei 100 (vărsat Lei 50 la Stat art. 166—927, Lei 50 direct de vânat), c) basetul, foxterul, câinele de mistreț, câine pentru vulpe Lei 50 (vărsat Lei 25 La Stat, 25 direct. vânătoarei), d) ogarul Lei 1000 (Lei 500 la Stat, Lei 500 direcției vânătoarei).

Vărsarea (și consemnarea) sumelor se va face exclusiv, ca și în anul trecut, la administrația financiară din Arad, neacceptându-se chitanța perceptoratelor sau copiile, ori altfel de acte sau dovezi, numai recipisele administrațiilor financiare.

Cererile după sosire vor fi trimise de noi inspectorului de vânătoare, care este rugat a ne restitui aceste în termen de 8 zile, căci în caz, dacă nu vom primi aprobarea inspectoratului în acest timp, în interes public vom fi siliți a elibera permisul fără de a mai aștepta autorizația dlui.

De azi înainte nu mai poate nimeni obține permisul de vânătoare, decât dacă posedă deja permisul de port armă (roșu) eliberat pe baza legii de portul armelor. Drept aceea es-

de dorit, ca fiecare petiționar să amintească în cerere nrul permisului de port armă, care de altcând în fiecare caz va fi controlat de noi.

Pentru orientare, vă amintim, că la tipografia »Beer« din Lipova și »Marcus« din Sighișoara sunt cereri corespunzătoare în depozit.

Menționăm, că ordinul de față privește numai armele de vânătoare, singurele, cari intră sub dispozițiunile legii vânătorului.

În ce privește celelalte arme de apărare (revolver, piștoale, pumnale etc. și arme de război tip militar, rămân în vigoare dispozițiunile ordinelor din anii precedenți și a legii de port armă, fiind taxele p-rmisului pentru posesedat Lei 10, iar permisului de port Lei 20

vărsate într-o sumă în favorul Statului.

În fine se recomandă, că atât vârsarea banilor la administrația financiară din Arad, cât și câștigarea certificatelor dela grefa Tribunalului Arad și dela judecătoriile rurale respective, să fie încredințate dlor notari, cari fac în cea mai mare parte și cereri, cari în legătură cu alte afaceri au ocazie de a câștiga recipisele și certificatele necesare și prin aceasta va fi cruțat mult timp și cheltuială pentru solicitanți.

Pentru orice alte explicațiuni, ce aveți nevoie, vă rugăm a vă adresa acestei prefecturi.

Prefect: Șeful serviciului:
(ss) Baneu. (ss) Petruțiu.

INFORMATIUNI

Aradul a rămas izolat,

de Capitala țării și alte orașe din Ardeal, din cauza ruperei firelor telefonice și telegrafice, — rupere produsă de viscolul și înzepezirile mari din țară și în deosebi în Vechiul Regat.

Dela Asociațiunea Industriașilor și Comercianților din Arad și Jur

În ziua de Vineri la 21 Ianuarie crt. ore 8 seara, Asociațiunea Industriașilor și Comercianților din Arad și Jur, va inaugura cursurile de studii pentru membrii ei în amfiteatrul fizico-chimic al Școlii Superioare de Comerț din loc, după programul stabilit înainte de Corpul profesoral.

Toți acei cari doresc să participe, sunt rugați a se prezenta la cursuri punctual, la locul și ora indicată mai sus.

Studenții Academiei de drept din Oradea

grupăți în jurul ideii de a mări fondul pentru înființarea unui cămin studențesc a cărui necesitate se simte imperios, în Oradea, vor reprezenta în seara zilei de 24 Ianuarie 1927 în sala Teatrului Orășenesc piesa „Heidebergul de altă dată” în 5 acte urmată de dans în saloanele hotelului Crucea Albă, la care invită și pe aceasta cale onor. public din Arad. Venitul întreg fiind destinat scopului nobil amintit, nu ne îndoiim de preșosul concurs al publicului nostru.

Comitetul.

Salariul funcționarilor

În urma faptului că bugetul Ministerului de Interne nu este definitiv încheiat, salariile funcționarilor, pentru cari județul primește din partea statului subvenții, întârzie a fi achitate, însă azi Prefectura județului Arad a primit un ordin în care se dispune ca, până la data de 25 cor. să fie înlocuite stătele de plată pentru funcționarii Poliției și Siguranței, urmând ca, până la aceea dată prefectura să primească și fondurile cuvenite.

Din telegrama susmenționată reese că, pentru anul 1927 în afară de sporul de 15 și 40 procente să se mai primească un nou spor, cu privire la care ministerul va da ulterior instrucțiuni.

Rectificare

În nrul de ieri, la „O scurta lămurire” iscălitura în manuscris era: br hp. — iar din greșeală s'a cules altfel. Cerem scuzele noastre autorilor.

Papa cere ajutorul Angliei întru epărarea catolicilor din China

Eri a fost primit în audiență de către Papa lordul Churchill, ministrul de finanțe englez, cu care ocazie Papa i-a cerut să intervină pe lângă guvernul englez spre a se lua măsuri eficace întru apărarea credincioșilor catolici din China.

Papa a primit telegramă din orașul Fu-Csak că acolo sunt măcelăriți toți preoții misionari precum și măicuțele de caritate.

Pentru funcționarii de Stat.

Dela uzinele comunale Arad Direcțiunea uzinelor comunale Arad, voind, a pune capăt eventualelor abuzuri cu abonamentele pe tranvaial communal, atrage atențiunea funcționarilor de Stat cari doresc a beneficia de abonament cu reducere pe tranvai, că vor trebui să probeze cu o dovadă eliberată de autoritatea respectivă, că și de prezent se găsesc în serviciul statului, deoarece fără această dovadă nu vor putea obține abonamentul solicitat.

Focul din Siria

Azi înainte de masă s'a aprins în curtea casei lui Körösi Andreiu din Siria o jiradă de pae, câteva câpîle de fân și gardul, probabil din Zburdălnicia unui copil care se jucase cu chibrite în jurul paelor. Pagubele se urcă la vre-o 5—6000 lei.

Cazul se cercetează.

Dela Comandamentul Garnizoanei Arad

Publicație. În conformitate cu ordinul Nr. 100102 din 8/1/1927 al Corpului 7 Armata.

Se aduce la cunoștință amatorilor că în ziua de 21 Februarie 1927 ora 10 se va ține licitație publică cu oferte închise la Comandamentul Garnizoanei Arad, strada Vicențiu Babeș pentru următoarele arendări:

1. Circa 120 jugăre teren pentru pășunat.
2. Circa 20 jugăre teren pentru cultură.

Aceste terenuri sunt din terenul aviației Arad.

Arendarea se face pe termen de un an. Se pot depune oferte și pe termene mai mari 3—5 ani urmând ca mini terul de război să hotărască.

Amatorii se pot prezenta la Comandamentul Pieței Arad în fiecare zi pentru a vedea caetul de sarcine privitor la arendare și chestiunea depunerii garanției. — Comandanul Garnizoanei Arad, Colonel H. Laugier.

Mare măcel de oameni în China

Londra. — Corespondentul ziarului »Daily Telegraph« din Peking anunță știri înfrorătoare. Știrile sosite din Fungcsan, vestesc mari măceluri săvârșite de soldații chinezi în rândurile creștinilor.

Soldații au distrus spitalele misionarilor, ducând toți răniții. Guvernatorul chinez a ordonat imediată execuție a criminalilor, soldații nu s'au supus însă ordinelor date.

Se confirmă știrea că, guvernatorul nu mai este stăpân pe situație.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE”, Arad, Strada Ionel C. Brătianu.

Mâncări bune și ieftine. :: serviciu puztual.

Furtună puternică pe Marea-Neagră

Valurile au trecut peste digul Constanței. De câteva zile, pe Marea-Neagră s'a deslănțuit un puternic uragan. Valurii mării au trecut peste dig, inundând platforma, spre dana No. 25 și digul.

Toate mărfurile depozitate de platformă au fost avariate. Pagubele sunt de câteva milioane lei.

De două zile, toate vapoarele, cari urmau să părăsească portul și-au amânat plecarea.

Holeră în Galiția

În Galiția orientală, s'au înregistrat câteva cazuri de holeră. S'au luat întinse măsuri pentru a se opri întinderea epidemiei.

Administrația ziarului nostru angajează mai mulți achizitori pentru adunarea abonamentelor și publicațiunilor atât în oraș cât și în provincie.

Condițiunile se pot ști la administris rație.

Naționaliștii germani cer revanșă și restaurarea monarhiei

Berlin. — Contele Westarp, conducătorul naționaliștilor germani, a pronunțat ieri un discurs, preconizând revanșa și restaurarea monarhiei. Declarațiile șefului naționalist au nemulțumit profund, atât cercurile populiste, cât și elementele conducătoare din partidul centrului.

Șansele unui guvern Marx, sprijinit de socialiști și alcătuit din elementele moderate, au sporit mult în urma acestui discurs.

O femeie a ucis 60 de copii prin ardere

După »Lokalanzeiger«, ar fi fost arestată la Dialistok (Polonia) o femeie care a ucis și ars peste 60 de copii.

Ea îi lua în gazdă și după ce încasa plata pensiunii, îi ucidea. Ea a fost arestată în urma reclamărei unei mame, care voia, cu orice preț, să-și ia înapoi copilul.

ECONOMICE

O inițiativă laudabilă

Suntem informați că dl director al Camerei de Agricultură Arad, Nicolae Popescu, din proprie inițiativă a pus bază unei mișcări de mare importanță în județul nostru, prin care va rezulta în primul rând că, agricultorii o să cunoască importanța înființării acestei instituțiuni, care conștie de chemarea ei își desfășoară o activitate rodnică și în același timp contribuie la prosperarea și apărarea avutului agricultorilor și al economiei naționale.

Știut este că, și în județul nostru se intensifică prăsirea și comerțul vitelor cornute și în deosebi a oilor, cari sunt expuse în timpul din urmă la contaminare prin boala galbonezei, o boală care în scurt timp, nimicește aceste animale în ținuturi întregi.

Observându-se ravagiile făcute de aceasta boală în județ și în țară și pentru anumite considerațiuni generalizate, amintite mai jos, cari împiedecau întru multe lupta în contra acestui pericol, dl dir. Popescu a grăbit să vie în ajutorul agricultorilor și celor cari se ocupă cu prăsirea vitelor, deplăsându-se în ziua de 15 și 16 cor. deocamdată la Hălmaj și Sebiș din județ, unde în ședință publică, la care au participat reprezentanții autorităților și țărani din comună și jur, și printr-o cuvântare plină de pilde și povește folositoare a atras atenția acestora asupra pericolului galbanezei, care amenință cu mari pagube atât avutul lor, cât și economia națională.

A arătat că, preparatul, ce se numește »Distol« și se poate căpăta prin farmacia, este singurul și cel mai eficace remediu în contra acestei boli și că este un preservativ sigur în cazul când este folosit la timp.

Costul per gram este 10 lei, și s'au înființat mici depozite la toate primăriile, ca țărani și cei interesați să nu fie speculați.

Dl director a fost încunostințat, că în farmacia deacia deacolo se vinde cu lei 15 gramul de »Distol« și a intervenit pe lângă medicul veterinar, spre a se lua măsurile cuvenite. Medicul veterinar s'a scăpat prin aceea că nu a avut cunoștință despre aceasta.

Pentru a se intensifica propaganda în acest senz și spre mai departe a fost încredințat dl dr. Pavel Bogdan, ca delegat al Camerei Agricole, dându-i-se un depozit la dispoziție, din acest »Distol« spre a fi distribuit când să recere o complectare a micilor depozite dela primării.

Balanța comercială a României pe 1926

Balanța comercială a României se soldează la 31 Decembrie 1926 cu un excedent de 7 208.327.729 lei, din care se scade suma de 3.297.937.200 lei pentru acoperirea deficitului pe care comerțul nostru exterior l-a înregistrat în cursul primului trimestru 1926.

La 31 Decembrie 1925 balanța comerțului exterior al țării acuza un deficit de 1.072.974.408 lei.

Balanța comercială a țării pe Decembrie 1926 se soldează cu un excedent de 585.844.373 lei, având în vedere că exportul a fost de 3 miliarde 001.015-633, iar importul de 2 miliarde 415.171.260 lei.

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Deschiderea dela 20 Ianuarie 1927

Berlin	123.10
Amsterdam	207.50
New-York	519.1/8
Londra	2519.75
Paris	2060.50
Milano	2240.—
Praga	1537.50
Budapesta	9070.—
Belgrad	912.50
București	277.50
Varșovia	57.50
Viena	7320.—

BUCUREȘTI

Devize

Paris	765.—
Berlin	45.60
Londra	932.—
New-York	191.75
Italia	834.—
Elveția	3700.—
Viena	2675.—
Praga	5600.—

Valute

Napoleon	760.—
Mărci	45.50—
Leva	1.35—
Lire otomane	90.—
Lire sterline	935.—
Fr. rancezi	—7 65—
Fr. elvețieni	36.75—
Lire italiene	8.40—
Drahme	2.20—
Dinari	3.38—
Dolari	191.—
Marca poloneză	21.—
Cor. austr.	28.25
Cor. ung.	27.—
Cor. cehoslov.	5.60.—

Administrația ziarului nostru prin prezența pune în vedere onor publicului, că dñii: Iuliu Insititoris și Pfefferman, sunt concediați din serviciul ziarului, deci numai au nici un drept de a face publicațiuni și nici abonamente pentru ziar.

Administrația.

În ciorapi de mătăsă „ICA” marcă ce primează, atât ca frumusețe, cât de durabilitate. Prețul de fabrică a ciorapilor de mătăsă „ICA” calitate I-a cu talpi din ață execuția garantată Lei 117. Calitatea II-a din ciorapii de mătăsă „ICA” prețul de fabrică cu talpi din ață, tari și durabili Lei 90. Depozitarul exclusiv al fabricii „ICA” în Arad este

A. BOGYO Str. Eminescu

Amalgam (brome, vopsea) pentru coloritul ouălor se fabrică la

„COLORIT” laborator chimic

Arad. Comercianții se ceară muștră! oo 483

Ce te superi dragă doamnă
Că s'a scumpit cornul
Atât să fie năcazul,
Numai „LYA”-corn s'are
Corn cu unt și nu mă
Că brutarii întorc macar
În ciuda lor noi „LYA”

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale
al doamnei **Cristina Sabău**

Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confectionează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimațiunile de modele pe pânză.

Szántó și Komlós

Prețurile de iarnă

Costum p. bărbați del. . . 1750 L în sus
Costum p. băieți del. . . 1250 L în sus
Costum p. băieți cu pant, scarți del. . . 1050 L în sus
Palton p. bărb. negru del. . 2200 L în sus
Palton p. bărb. cu blană . 2600 L în sus
Palton p. bărb. ulst. și raglan del. . . 1850 L în sus
Palton p. băieți ulst. și raglan del. . . 1350 L în sus
Palton p. băieți del. . . 850 L în sus
Paltoane de pie' del. . . 4200 L în sus
Impermiabile (gumă) del. . 950 L în sus
Impermiabile p. dame del. 1150 L în sus
Mare asortiment de stife din lână din străinătate Uniforme pentru școlari după măsură. Arad, Piața Avram Iancu în palatul Teatrului. 720

Haine (blouse) croșetate,

veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătăsă, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la **SZÁNTÓ, Sir. Eminescu 6. Arad. 245**

Regatul României
Prefectura județului Arad :: Serviciul Financiar și Economic

No. 1083 - 1927. 256

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 10 Februarie a.

c. la orele 10 a. m. se va ține în camera Nr. 12, a Prefecturii județului Arad, o licitațiune nouă cu oferte închise în conf. cu art. 72 și următorii, din legea contabilității publice pentru vânzarea automobilului cu marca »Protos« proprietatea județului Arad.

Caietul de sarcini se poate vedea în biroul Serviciului Financiar și Economic în zilele de lucru între orele 11—13 din zi.

Amatorii vor depune deodată cu înaintarea ofertei o garanție de 10% în numerar din suma oferită. Arad, la 15 ianuarie 1927.

Prefect: (ss) Boneu.

Șef. serv.: (ss) Stanca.

Primărie comunei Șeitin.

Nr. 43—1927. 537

Publicațiune.

Rămânând fără rezultat licitațiunea fixată pe ziua de 2 ianuarie 1927 cu privire la vânzarea a-lor 3 tauri neapți de prăsilă publică din nou licitațiune pe ziua de 22 Februarie la orele 11 care se va ține la primăria comunei Șeitin în conformitate cu legea conab publice când se va depune și un vadiu de 10% după suma oferită în numerar ori băni de valoare. Șeitin, la 5 ianuarie 1927.

Notar: (ss) Micu.

Primar: (ss) Gh. Pacurar.

Kron și Vandracssek și a mutat biroul din Strada Take Ionescu (fost Sarossy-ucca) No. 7-a, în Strada Le. Av. Sava No. 9 (fost Niss-u.). 536

Auchete și cununi ocazionale foarte frumoase, flori în diferite variațiuni, asortiment bogat cu prețuri convenabile **florăria JANOSI, ARAD, Str. Eminescu 20-22. ATENȚIE!** Firma JANOSI exclusiv numai în Str. Eminescu 20-22 există. Celelalte cu numele Janoși folosesc nume fals. 262

Direcțiunea Uzinelor de Gaz
a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de caldorie înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scălda. Instalațiile necesare și montările le execută pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muciu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc.

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijirea lor și caută atelierul lui **IOAN RADA** pantofar în Arad, Str. Caragiale Nr. 20., care toarnă imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai suferinzi picioare ghete comode. 279

Imprimeria Județului S. A.

Arad, Str. Gh. Lazar No. 17.

Execută tot soiul de tipărituri aparținătoare artel tipografice. — Depozit de im-
:: primare secretariale și advocatiale. ::

Dacă aveți nevoie de

ANUNȚ

modern,
cercetați

efectuos,
Administrația

„Cuvântul Ardealului”

din Arad, Strada Românului Nr. 6.